

PLANINSKI VESTNIK

GLASILO SLOVENSKEGA PLANINSKEGA DRUŠTVA.

XIII. letnik.

September.

9. št. 1907.

OPIS TRENTE.

III. LJUDSTVO. (Dalje.)

JOS. ABRAM.

Dolinec bi ne verjel, a res je. Prebivalci gorá mnogo bolj ljubijo svojo domovino nego dolinci. Kakor ne zapuste planinski orli svojih gorá, tako je tudi planinec navezan nanje z dušo in telesom. Kakor prikovano je njegovo srce na skalne višine, globoke doline, na bistre vode, zelene planine in temne gozde! Kako nerad se loči planinec od kristalnočistega, oživljajočega vzduha, ki se izprehaja po opojnih smrekovih in jelovih lesovih in po planinskem cvetju — kako bi pogrešal vedrega, sinjega neba, ki se tako drzno in obenem ljubko in vabilno vzpenja nad njegovim »planinskim rajem«! Kako naj se malomarno odtrže od pisanega planinskega življenja sredi živahnih čed, njih mukanja, beketanja in meketanja, prijetno pomešanega s številnimi, zamolklo pojočimi zvonci! In, ali bi mogel v dolini, na ravnini kdaj tako iz srca radostno zavriskati kakor doma, kjer ožive ob krepkem vrisku gore naokrog?

Planinec ima fin okus; on čuti in uživa z vso dušo lepoto planin; on ve, da je planinski svet mnogo lepši od ravnin, dasi se mu niti ne sanja o filozofiji knjig, ki učé, da obstoji lepota v tem, da se čim večja mnogovrstnost in mnogoličnost lepo zlijata v harmonično celoto. In ravno te lastnosti planinskega sveta so, ki vabijo in mamijo preprostega sinu narave in omikanca iz mesta.

Trentar je popoln planinec; saj je Trenta tako bogata gorá in planinskih orjaštev in pri tem tako lepa, da je prišel v navado zrek, da je »strašno lepa«. In Trentar jo ljubi iz dna srca! Žal pa, da človek ne more živeti samo od lepote, od gledanja, in to čuti zlasti Trentar vsak dan. Borno je njegovo življenje: boriti se mora z naravo, kamor stopi, boriti se mora s svojo ljubljenko. Toliko sveta, gleda ga, hodi po njem, a uživati ga ne more, ker ni rodoviten, ker je težko dostopen! Pri tem pogledu se mu izvije tužna pesem iz srca:

Žalostno je vse,
kjer kamnje ostro je,
po naših gorah in pečinah . . .

Kljub temu pa se ne da zavesti v obup; tudi v teh gorah nahaja radosti in veselo zapoje pesem, da odmeva od skal in gorá:

Oj ovčice in kozice,
le pasite se samé,
da dol k ljubci grem pogledat,
kako ji kaj gre.

Ovčice bom pasel,
mlečne bom pil,
eno ljubco bom ljubil,
dokler bom živ.

Ti temni oblaki že venka gredó,
ti borni kozarji se dežja bojó.
Luštno je pasti naše kozé,
imajo nagnojeve kambe
pa glasne zvoné!

Trentar je najraje doma; z doma v svet ga prisili le potreba, a tudi tedaj prihaja rad domov, kadar more. Pred leti se je razpravljalo v goriškem deželnem zboru, kako bi Trentarje preselili v Bosno; no Trentarji so kratkomalo odgovorili, da ne gredo nikamor. Zanimiv slučaj sem doživel jaz. Vprašal sem Trentarjalovca, ali bi se preselil v dolino, če bi mu dali doli zadosti polja, da bi lahko brez skrbi živel. Pomislil je malo, potem pa odgovoril: »Morda bi šel, pa bi mi morali pustiti puško in lov, drugače ne!« Čez par trenutkov pa je dostavil: »E, veste kaj, bi šel v dolino, pa bi mi morali prenesti doli tudi naše gore! To se pravi, ne grem nikamor, dokler bom mogel živeti tu, tudi če od samih čomp (krompirja)!« — Pa o lovskem nagnjenju Trentarja kasneje.

Dokler so smeli Trentarji svobodno pasti, so hodili mnogo manj v svet nego dandanes. Žal pa, da je dandanes Trentar gospodarsko tako propadel in je tako zapuščen in pozabljen, da mora trumoma med svet za drvarja, v zadnjem času pa skoraj izključno za rudarja. Najprej hodijo na Koroško, potem pa na Vestfalsko in od tam tudi v Ameriko. Doma pa ne zabijo in ljubijo se med seboj zelo. Često se zgodi, da piše ta ali oni celó iz daljne Amerike po nevesto v Trento. Drug drugemu si pomagajo radi. Ker je Trentar nadarjen, spreten, priden in večinoma tudi varčen, ga imajo povsod radi, in ko si prisluži v Ameriki ali na Nemškem kaj denarja, pa takoj pošlje temu ali onemu novcev ali vozni listek, da mu pomaga do zaslužka.

Trentska dekleta ali po domače »čečé«, ki silno rade pojo in so kljub naporom vedno vesele, pa hodijo čez zimo služiti v

Trst. Okrog Velike noči se navadno vračajo domov, kjer pomagajo pri delu čez leto. Pri tem mi je omeniti, da opravljajo Trentarice vsa moška dela razen drvarstva, in to s posebno vztrajnostjo in spretnostjo, ki je drugod nisem zapazil.

Kaj naj rečemo o značaju Trentarjev? Večinoma so odkriti docela, zaupni, dobrosrčni, postrežljivi, v prvi vrsti pa gostoljubni; sila trpežni so, in če so veseli pol ure, zabijo kakor dijaki po šolah vseh težav in bridkosti, da postanejo skoraj razposajeni. V tem vidimo popolno analogijo z naravo. Strašne so gore ob nevihtah in metežih, ob viharjih in nalivih, v grozo so zavite in tesno ti je pri srcu, kakor hitro se pa zjasni, se ti smejejo v vsej milini!

Trentar dela težko, a dela vztrajno in žuli pri tem ves dan drobno čedro (pipico); ko pa neha delo, takrat je rad vesel, zlasti če je v družbi; takrat nima samo počitka, ampak zdi se mu vse praznično in potem se tudi ravna. Ko se spravlja in deli sir, ko se spravlja z vrhov seno domov, ko se plavi in spravlja les, tedaj si Trentarji radi privoščijo krepkega oddiha, pojejo in pijejo in tuintam se zgodi, da jo potegne kateri tudi malo čez »žnuro«. Pomnimo pa, da ubogega trpina vidi in opazuje svet večinoma le, kadar počiva in se veseli, da se razvedri, takrat pa navadno ne, ko mu teče znoj curkoma po telesu!

Omenili smo, da je izmed najlepših lastnosti Trentarja gostoljubnost. Reven je Trentar in skromen, a če pride potnik, znan ali neznan, v hišo, ga prijazno sprejme, po moči pogosti in prenoči — sprejema ne odreče nihče nikomur. Ako prideš v hišo, kadar domači jedo, dobiš takoj žlico in moraš prisesti in jesti, ako jih nočeš razžaliti; če pride potnik ob času, ko ni nič pripravljenega, mu pa pripravijo.

Kadar pride Trentar k sosedu, ga redno pozdravljajo vsi s pozdravom: »Bog vas sprimi!« Če pride boter v hišo, pritečejo vsi otroci k njemu, ga pozdravijo: »Bog vas sprimi« in mu poljubijo roko; roko mu podado tudi vsi odrasli.

Znana je tudi čednost Trentarjev. Ako ni kdo posebno reven in nima res slabe hiše, skrbi, in to v prvi vrsti dekleta, da je vsakotoliko časa v izbi vse poznaženo in pobeljeno; tudi odzunaj radi belijo hiše večkrat. Skoraj povsod, kamor prideš, najdeš mize in klopi v izbi lepo umite; mize za jed se oplaknejo vsakikrat takoj po jedi. Kakor v hiši tako ljubijo Trentarji in zlasti Trentarice čejo tudi na sebi. Neki bavarski turist mi je pred leti pravil v hotelu »Razor« v Kranjski gori, da tudi zato prihaja rad večkrat v Trento, ker mu tam čaja silno ugaja, a da je zastonj išče po mnogih drugih goratih krajih, koder hodi.

(Dalje prih.)

ŠKRLATICA (2736 m).

DR. H. TUMA.

Letošnje poletje je bilo jako neugodno za razgledne študije. Daljno obzorje je bilo namreč tudi ob najlepšem vremenu redkokdaj čisto in celo po dežju se je utegnilo le ob zgodnjih urah kaj malega določiti. Radi tega sem se odločil, da porabim svoje počitnice za težje ture v proučevanje posameznih vrhov, ne glede na to, ali mi privošči nestalno letošnje vreme kaj razgleda ali ne. V to svrho so se naši »Dolomiti«, t. j. Škrlatična skupina, kar sami ponujali.

Dne 27. avgusta sem odkorakal z vodnikom Iv. Pečarjem, po dom. Bobkom, iz Kranjske gore ob 4. uri 20 minutah zjutraj iz hotela »Razora« po Veliki Pišnici v Krnico. Po zmerni hoji sva dospela ob 5. uri 50 minutah zjutraj do razpotja, kjer se loči po Nemškem planinskem društvu zaznamovana pot na Križ od kolovoza, ki zavije na levo proti hudourniku iz Velike Dnine. Le nekoliko časa vede viden kolovoz po gozdu, potem se izgubi v lovsko, težko vidno stezo, ki drži sedaj na levem, potem na desnem bregu hudournika »pod lesom«. Posebno oprezno je iskati sledu stezi preko hudournika, ki ga parkrat prekoračiš. Smer poti celoma kaže bela, izmita struga hudournikova, nad katero visoko gori se vidi zelenica z ruševjem in osamljenim macesnom. Ta macesen daje direkcijo kvišku. Ob 6. uri 20 minutah sva dospela z Bobkom do zadnje vode v strugi hudournika, to je odtoka snežnice iz Velike Dnine. Pri macesnu neha struga hudournikova ter je zaviti na snežišče, ki pokriva levo krnico*). Le-ta se razteza med vrhovi, imenovanimi »Za Stenami«, in prednjim vrhom Ponice. Po tem snežišču dalje do vrha škrbine med Stenami in Ponico vodi težavna pot v Martuljkovo dolino, vrhu škrbine pa se odceplja druga, jako zanimiva pot na Špik (2471 m). Posebno karakteristično, naravnost proti vzhodu nad snežiščem stoji stena Ponice, ki je podobna prosto stoječemu stebru ravno na vrhu stene, ki pada v krnico.

S precej strmega levega snežišča (kjer je bilo treba ob koncu vsekati nekoliko stopinj) se prestopi na desno široko krnico, imenovano »Velika Dnina«. Ta krnica je po mojem mnenju najlepša v vseh naših Julskih planinah. Obdajajo jo na levo, severno stran dolga, od vzhoda na zahod raztegnjena Ponica (2570 m), v vzhodnem ozadju po Dovškem Križu proti jugu stene

*) Izraz krnica rabim za nemški Kar.

prepadajoče Škrlatice. Med Križem in Škrlatico se vzpenjajo Kriški vršiči. Na zahod je Velika Dnina široko odprta.

Visoko gori med počjo, ki drži med Ponico in Dovškim Križem v Martuljek, se je mirno pasla čeda divjih kozá, ki je izprva radovedno poslušala šum prihajajočih turistov, potem pa s počasnimi skoki izginila po rušnatih policah, ki vodijo na Ponico.

Zrak je bil hladen, čist, brez vetrca, da ga je človek prav iz celih prsi srkal in se oddihal. Po zložnih meleh sva prestopila na veliko snežišče, ki pokriva velik del Velike Dnine v smeri na melasto polico, dvigajočo se skoro sredi snežišča vedno bolj strmo gori proti Škrlatici. Že od daleč mi je označil Bobek holmasto polico, navadno počivališče turistov, kjer se okrepe in pripravijo na strmo pot po severni strani Škrlatice. Dasi nisem imel prave potrebe počivati, ker me je le gnalo v stene Škrlatice, sem se iz navadne discipline vdal vodniku ter porabil polurni odpočitek za to, da sem si ogledal veličastno Veliko Dnino. Vrha Škrlatice s police ni videti, pač pa kaže sama smer police proti navpičnim stenam, ki dopuščajo le en pristop po kaminu. S polico vred se dviga snežišče vedno strmeje in strmeje do stene. Proti koncu je sneg docela leden, zamazan in posut z lepo meljo. Vsekakor je potreba vsekati nekoliko stopinj, da prekoračiš konec snežišča. Z Bobkom sva namreč izvolila pot po strmem snegu in ne po vzporedni meli, ker sva si bila navezala dereze in ker se po snegu z manjšim trudom in tudi hitreje stopa nego po ostrem, zasipajočem se gramozu. Sneg je bil ta dan jako dober, ravno prav trd, da so zadoščale tudi moje »žabice«*). Konec snežišča in meli se naslanja na skoraj navpično steno, na katero je mogoč edini pristop po temnordečem strmem kaminu kraj meli. Tako je pristop na severno steno Škrlatice prav po naravi označen in najti ga mora vsak turist brez vodnika. Bobek mi je zatrjeval, da je enkrat napravil turo čez severno steno. Zaradi tega sem se popolnoma vdal njegovemu vodstvu. Pod kamin sva dospela s previdnimi, zmernimi koraki, tako kakor hodi po navadi vodnik Ivan Pečar, ob 9. uri 30 minutah.

Bobek je stopil prvi v kamin. Bil je oborožen z navadnimi derezami, kakršne rabijo posebno gorenjski drvarji. S par koraki se je povzpел kvišku v kamin, a jel tudi sipati name gramoz. V celem kaminu ni sigurnih stopov in prijemkov.***) Bolj ko je

*) Navadno jemljem s seboj v Julske planine le žabice, to so najmanjše dereze na štiri krajše osti, ki pa ne zadoščajo za lednike.

**) Bobek in Gorenjci rabijo izraz stop za nemški Tritt (»dober stop«) in za Griff prijemek.

Bobek z derezami pritiskal v steno, bolj ko je iskal prijemkov, tem bolj je trgal drobno kristalinasto, apnenasto ostro kamenje. Le kakih 20 metrov sva bila visoko, ko sem spoznal, da sva jako napačno ravnala, da sva zlezla v kamin v čevljih z derezami, s cepinoma in z nahrbtnikoma. Radi tega sem zabavljaj Bobku ter zahteval, da se morava preobuti in odložiti cepina in nahrbtnika. V to svrhu se je stisnil Bobek v kot kamina, ki mu je dal par pedi stališča, jaz pa sem se izveržil iz kamina ven na majhen kamenit pomolček, na katerem je bilo prostora za nahrbtnik in za dve stopali. Pod menoj globoka stena v Veliko Dnino. V taki poziciji sva odložila nahrbtnika in cepina, se sezula in preobula v plezalke ter vendarle poskusila po kaminu še dalje. Kamin je bil od tajajočega se, še svežega snega izza zadnje nevihte (pred tednom) moker. To pa je obteževalo tudi plezanje v plezalkah, katerim so podplati kmalu postali lepki vsled vlažnega snega in rdeče gline. Kamin je postajal vedno strmejši in že se je Bobek oglasal, da ne more več dalje, da treba iz kamina iskati police. Bobek je potegnil oba nahrbtnika in cepina po vrvi k sebi ter jih založil skrbno v majhno globel, sam pa je splezal iz kamina na bolj trdno, suho skalo, na ozko polico, proti kaminu stoječemu turistu na levo. Jaz pa sem poskusil še svojo srečo po kaminu gori in iztikal, bi li vendar ne bilo mogoče naravnost naprej; dozdevalo se mi je namreč po Purtschellerjevem »Hochtouristu«, da se gre precej visoko v kamin in potem šele na desno ven. Ker pa niže doli na desno ni bilo nikake police, sem sklepal, da sva še prenizko in da bo mogoče torej po kaminu kvišku. Sveži sneg (in bil sem v platnenih plezalkah) pa je oviral plezanje, tako da sem se tudi jaz kmalu prepričal, da je bolje iskati suhe, trde police kjerkoli. Čakal sem stisnjen v kaminu za skoraj navpično steno, kdaj da mi Bobek naznani uspeh svojega iskanja. In že se oglasi onkraj stene. Iz kamina ven ob steni je bilo opore stopalu le za kaka dva centimetra, toliko tudi za prijemke. Pogledal sem doli v kamin in nič kaj mi ni ugajalo plezati nazaj ter se potem vleči za Bobkom. Zaradi tega sem poskusil prijemke v skali. Dovolj jih je bilo za prve člene prstov in dobro je držala tudi ozka poličica stop. Bobku torej niti nisem odgovoril, marveč se nalahko zavihtel ob steni, in nenadoma sem stal pred strmečim vodnikom, ki je ravno napravljal vrv, da bi jo vrgel čez steno proti meni. Tako sva prišla z Bobkom iz kamina ven. V kaminu je namreč največja nevarnost vsled padajočega kamenja, kakor to omenja Purtschellerjev »Hochtourist« in kakor je zatrjeval tudi Bobek. Na moji turi sicer ni padel niti en sam kamen in

isto tako tudi ne na moji prejšnji turi 9. avgusta skozi Planico pod Jalovcem. Kamenje je nevarno po mrazu, snegu in izdatnem dežju, ko se vsled zmrzali, vlage in solčne gorkote ruši in vali po strmini doli. Nevarnost je tudi precej velika, kadar vije oster veter po razpokanih vrhovih in ruši kamenje. Najnevarnejše pa je spomladi ob tajajočem se snegu. Čez zimo se nabere vsled zmrzali in vetra obilo odkrušenega kamenja po snežiščih; spomladi pa, ko odmeka, se kamenje rahlja in se drsi in vali nizdol. Ako hočemo torej biti kolikor toliko sigurni proti padanju kamenja, je treba ture prirejati šele potem, ko se je sneg po plateh docela odtajal, torej od konca julija dalje, ne po obilem dežju ali novem snegu in ne ob hudem vetru. Tako srečen čas je bil dán moje ture dne 27. avgusta. Zato se mi tudi ni bilo bati kamenja.

Polica, ki jo je iztaknil Bobek, vede nekoliko metrov na levo, potem po steni na desno in tako v ključih kakih 50 metrov kvišku. Dalje krene odločno na desno nad kamin. Parkrat je moral še Bobek potegniti nahrbtnika in cepina po stenah kvišku, potem strmec ni bil več tako hud, da ne bi mogla nesti vsak svojega nahrbtnika in cepina do vrha. Na tej zadnji polici drži majhen skalnat, naravno vzbokel most preko par metrov globoke zarez. Omenjam ta prehod, ker je jako karakterističen za pot.

Kmalu za tem mostičem sva prišla z Bobkom v nov, manj strm kamin, označen že od daleč po grudah novega snega, ki je bil obležal po osojnih mestih. Kamin je bil iz precej trde skale in dasi vlažen, tuintam celo moker od tajajočega se snega, sva se naglo in sigurno dvigala kvišku. Konec tega precej dolgega kamina se je zasvetil v solčnih žarkih vrh Škrlatice.

Od desne police nad prvim kaminom dalje sem bil prevzel vodstvo sam. Bobek se mi je zdel pri svojem iskanju precej nesiguren; zaradi tega sem mu očital, da še nikdar ni hodil po severni strani na Škrlatico. Bobek mi je končno priznal, da je sicer enkrat v megli poskusil priti v kamin, da mu pa to ni uspelo in da po tej poti dejanski še ni nikdar hodil. Ker sem bil dobre volje in sem videl, da tura ni tako huda, kakor je razvpita, sem prevzel brez skrbi vodstvo ter tudi brez težave iskal in dobil polico za polico do kamina, ki naju je vedel gori. Izstopivši iz njega in videč lepo razsvetljeno Škrlatico, sem veselo zaukal ter naznanil precej daleč za menoj idočemu Bobku svoj »hevreka«. Plati nad kaminom postajajo še položnejše, tako da v plezalkah prav lahko in sigurno stopaš in se hitro dvigaš. V kratkem sem stal prav pod robom vrha Škrlatice. Tu vede na levo strm kamin pod vrhnjo rdečo skalo, na desno po skalnati polici v severni rob.

Bobek, kakor po navadi, je bil bolj za kamin, jaz pa bolj za police. In šlo je kakor že prej po mojem ter izlahka med raztrganimi rogljastimi skalami ob robu do vrha. Bilo je 12 in deset minut, ko sem stopil na vrh Škrlatice (2736 m). Kmalu je prisopihal tudi Bobek za menoj.

Bobek mi je bil pri odhodu iz Kranjske gore napovedal vsega hoda šest ur. Zmotil se je za približno dve uri. Na to odštevam odpočitka v Veliki Dnini pol ure, toliko nepotrebne zamude in iskanja polic iz dolenjega kamina pol ure, po mojem mnenju nepotrebno vlačenje nahrbtnikov in cepinov po vrvi. Nekoliko pa se mora odšteti tudi na zmerno hojo mojega vodnika. Razpoložen ter večš potu bi utegnil napraviti turo iz Kranjske gore do vrha Škrlatice po severni steni brez težave v šestih urah.

Vreme je bilo prav letošnje. Solnce je sicer lepo sijalo, vetra ni bilo, pač pa so se trgale megle po vseh vrhovih in prelazih, a Škrlatice se ni taknila nobena.

Bobek, ki je bil izprva, posebno doli v kaminu, precej slabe in nesigurne volje, je postajal vsled uspele ture jako vesel in bilo mu je vse »čisto fajn«. Celo gosta megla, ki se je vlekla iz Trente gori ter zakrivala vso Triglavsko skupino, mu je bila na moje vprašanje, ali nama preti kaka nevihta: »čisto fajn megla«.

Ko sva bila dobro izpraznila svoji provijantni možnji ter popila oba pol litra črnega vina (Bobek si je bil steklenico zasigural v en svoj čevelj), sem si ogledal okolico Škrlatice. Gosta meglena zavesa je zaslanjala sedaj to, sedaj drugo gorsko skupino in dolino. Hipoma pa se je zopet izčistila sedaj ta, sedaj druga stran, kakor da bi se dvigale zavesa po neznanem ukazu. Tako se mi je v teku dveh ur razgrinjala v najlepši luči vsa bližnja okolica Škrlatice. Na severu široko razprostrta je ležala vas Koren, onkraj Karavank Beljak. Na zahodu so moleli nasproti v poldanskem solncu lepo razsvetljeni sosednji vrhovi, sosebno Prisojnik, Mangart, Jalovec, Grintavec in dalje zadaj Viš, Huda polica, Kanin, Kobariški Stol, Matajur, vrhovi Krnske skupine. Posebno lepi so postajali ti prizori, ko se je megla kakor po programu dvigala sedaj od ene strani proč, sedaj od druge. Gosta megla je izprva zakrivala tudi Triglavsko pogorje. Okoli ene popoldne pa je Triglavski vrh s Kredarico, na levo z Rjavino in na desno z Debelim vrhom, Kanjavcem, Lipahom do Lanževice (Lansepca) zablestel v celi svoji krasoti. Koča na Kredarici je bila vidna kakor zarisana in z daljnogledom viden tudi gibljaj človeka. Najinteresantnejši zame pa je bil pogled na naše Dolomite same, t. j. na skupino Škrlatice z Zadnjim in Malim Dolkom.

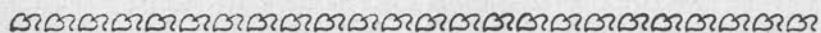

Ob dveh sva odšla z Bobkom po južni strani doli. Obhodila sva plat, po kateri se navadno pleza gori. Ta pot je brez vsake težave. Z Bobkom sva si ogledala tudi nameravano novo pot proti Aljaževemu domu. Brez vsake težave prideš z roba Škrlatic v Mali Dolek po meleh in snežišču dalje do robu Krnice. Poskusiti bi bilo le steno pod Malim Dolkom. Kolikor se nama je zdelo od daleč, bi se dal tudi tam dobiti nepretežaven pristop, tako da bi bila pot na Škrlatico iz Aljaževega doma gori prav dobro pristopna, naravnost na vrh najkrajša in brez vsake nevarnosti za dobrega turista. Hitro sva se odpeljala po dolgi meli v Zadnjem Dolku in od tod po rušnih plateh okoli Rogljice in tik pod njo po kolikor mogoče varni smeri gori proti Kriškemu prelazu do zaznamovane poti Nemškega planinskega društva v Veliko Pišnico. Ostro je pripekalo popoldansko solnce na strmo steno kriške poti in hitela sva, da sva v dobri pol uri stopila v senčnato dolino nad »Travnatim brdom«. Tam sva dobila tudi hladen požirek iz prvega studenca. In z dolgim korakom sva hitela po senčnati gozdni poti po dolini Pišnici. Z vrha sva odšla ob 1. uri 53 minutah ter dospela do Kriškega plazu ob 4. uri 15 minutah, po plateh doli ob 4. uri 50 minutah, v dolino do studenca ob 6. uri in v Kranjsko goro ob 7. uri 20 minutah. Ravno je odzvonilo angelsko češčenje v župni cerkvi, ko sva se z Bobkom poslovila ter dogovorila, da kreneva drugi dan po severni strani skozi veliko okno na Pri-sojniku na ta vrh.

Tura skozi Veliko Dnino po severni strani na Škrlatico, po južni strani in mimo Križa v Pišnico doli ali pa čez Kriške pode doli v Trento spada gotovo med najzanimivejše in tudi najlepše ture v Julskih planinah. Že dolgo nisem imel tako lepega, čistega turističnega užitka. Obenem pa sem se prepričal, da tura po severni strani Škrlatic ni tako huda, kakor je razvpita.

Dosedaj so jo napravili dr. Kugy prvi (1896) z vodnikom Andrejem Komacem, po dom. z Moto iz Trente, Bois de Chesne in dr. Baumgartner (1897), tržaški turist Anton Kramer (1899), vseučiliški profesor Beck in A. Lariš (1905) in kmalu za njima znana češka turista Čermák in Dvorský, vsi z vodnikom Jožefom Komacem, po dom. »Bavrom« iz Trente.

Midva z Bobkom sva morala poti na novo iskati in jo najti. Vrv sva rabila le za cepina in nahrbtnika. Od spodnjega kamina do vrha sva hodila v plezalnih čevljih; z opreznostjo bi se pa prišlo tudi v dobro okovanih čevljih.

DRUŠTVENE VESTI.

† **Peter Levičnik.** Dne 16. septembra t. l. so položili v prezgodnji grob v Škofji Loki vrlega našega člana in navdušenega planinca gospoda Petra Levičnika, c. kr. sodnega avskultanta v Novem mestu. Ni je bilo večje planinske priredbe ali slavnosti, da bi se je ne bil udeležil. Četudi šibkega telesa, ga je gnala ljubezen do lepe slovenske domovine na naše najvišje vrhove. Ko je že bolehal, ga je vprašal zdravnik, ali mu ni hribo-lastvo nekoliko škodovalo. »Je že mogoče«, je odgovoril Levičnik, »a ni mi žal; lepo je bilo.« Naj Ti bode lahka slovenska zemlja, ki si jo tako zvesto ljubil!

Novi člani. Koroške podružnice: Apih Roza, učiteljica v Celovcu. Milonik Marija, posestnikova sestra v Zahomcu. Lavrinc Ferdo, župnik na Strmcu. — Podravske podružnice: Švigelj Matej, stud. phil. na Dunaju.

Darila. Cerkljanski podružnici za kočo na Póreznu: Gg.: Ivan Štravs, gostilničar in trgovec v Podbrdu, 10 K. E. Reif, komisar državne železnice v Gorici, 10 K. Fran Kokole, nadučitelj v Podbrdu, 5 K. Jos. Tavš, učitelj v Hudi južini, 5 K. Hotelir pri »Črni prsti« v Hudi južini 5 K. Jakob Frjanc v Nemškem Rutu 4 K. Anton Mauri, gostilničar v Hudi južini, 2 K. Lovro Testen, postajenačelnik v Podbrdu, 2 K. Šimnovi v Hudi južini 2 K. Karel Gruntar 2 K. Ivan Kleč v Štrzišču 2 K. Po eno krono: Anton Berginc; Mihaela Gomišček, učiteljica v Ljubinju; Dragica Pavšič v Podmelcu; Pepina Škertova v Volčah; Berta Pavličkova v Tolminu; Ljudmila Gerželj, učiteljica na Slapu; Mat. Torkar, gostilničar v Podbrdu; Ivan Torkar, c. kr. poštar v Podbrdu; Marica Sedej v Tolminu. Pristrčno zahvalo izreka vsem darovalcem odbor Cerkljanske podružnice.

Podravski podružnici za Ruško kočo: Gg.: Hinko Dobnik 2 K. Franc Korman 2 K. Dr. Prus 10 K. Prof. Masten 10 K. Martinz namizno svetiljko. Julij Glaser 2 K. Slavna ženska podružnica »Družbe sv. Cirila in Metoda« v Rušah okrog 400 razglednic. Gospa Ela Lichtenwallnerjeva dve stenski podobi. Grof Schönborn 100 K. Ulaga nabral 4 K. Mihael Horvat 1 K. Jakob Kovačič 2 K. Prebitek otroškega gledališča v Rušah pod vodstvom gospe dr. Goriškove 15 K. Velkar 3 K. Volčič 2 K. Dr. Milan Gorišek kazenske poravnave 110 K. Jožef Mule 10 K. Ga. Grizoltova nabrala: Gg.: Neimenovanec 4 K. Kiffmann 3 K. J. Zamolo 10 K. K. Zamolo 5 K. Cenjena obitelj Turnerjeva 12 K. Franc Koren 2 K. L. Škrbinek 5 K. T. Krainz 5 K. M. Pirkmaier 3 K. J. Kodrič 5 K. K. Črnej 5 K. P. Turner 10 K. N. Kosi 3 K. Slavna posojilnica v Framu 25 K. T. Böhm 5 K. Högenwart 5 K. Gospa Anka Spritzei 5 K. A. Rand 5 K. J. Ulaga 3 K. F. Sagatin 2 K. J. Černe 1 K. M. Walter 5 K. J. Fregl 5 K. Dr. Pipenbacher 3 K. Gospa Marija Pollanetz 1 K. J. Blattinig 1 K. A. Pfeifer 1 K. Tscheligi 15 K. F. Stupca 1 K. Gospodična Marija Štupca 1 K. M. Grizold 10 K. A. Mlaker 1 K. Gdč. Ivica Medič 5 K. Š. Verhovšeg 1 K. F. Wregg 1 K. Gospa Marija Fekonja 1 K. J. Požegar 0'6 K. Neimenovanec 1'4 K. A. Horvat 3 K. Šf. Lešnik 4 K. Iv. Koren 1 K. Gospa Ivanka Sernčeva nabrala: Gg.: J. Lasbacher 4 K. Ga. Marija Ozimova 12 K. Ga. Marica Bečelajeva 1 K. M. Koželj 2 K. Gdč. Linika Ozimova 5 K. Ga. Marica Sernčeva 20 K. Ga. dr. Goriškova visečo svetiljko. Gospa Terezina Haričeva 15 K. Gospodična Zinka Haričeva dve stenski svetiljki in 12 krožnikov. Ga. Jurkova 5 K. Gdč. Ančka Pinteričeva dva svečnika in

dve ponvici. N. Korošec 24 otirač. N. Gaischegg cel kos šifona. Hinko Pogačnik štiri sekire, kramp, lopato in motiko. Gdč. Roza Veraničeva 5 K. Gdč. Micka Marinova kavni servis za dve osebi. Klemenčič 2 K. Poper 5 kg kave. Gdč. Kotnikova 1 K. Ga. Lingljeva 12 krožnikov in dve skledi. Nadalje so darovali: Gospa Rottnerjeva šest ovalov in tri kavne posodice. Gospa Jagodičeva dva pernata zglavnika. Gdč. Fanika Novakova stensko ogledalo. Mih. Koprivnik cel kos platna za blazine. Gdč. Neti Petlova razpelo. Ga. Robičeva šest posteljnih prtov. Feliks Robič 25 buteljčk. Slavna lesotrna tvrdka Švigelj & Drašler nad 600 desk. V. Glaser tri obešala za obleko. Ga. Katarina Glaserjeva dve železni kastrolji in dva železna lonca. Gdč. Angela Rušnikova šest solnic in šest stojalc za šibice. Vrhu teh mnogobrojnih darov v denarju in blagu so darovale blage in za narodno stvar vnete in požrtvovalne gospe na Smolniku in v Rušah za slavnost, prirejeno ob otvoritvi koče, veliko množino znanih pohorskih poganic, mlečnega kruha, peciva, sladkih pijač, mleka i. t. d. Vsem darovalcem in vsem, ki so se pri otvoritvi ves dan trudili in delali, vsem nabirateljicam in nabirateljem darov izrekamo najsrčnejšo zahvalo. Najlepša zahvala pa vam bodi zavest in prepričanje, da ste darovali in delali za dobro in narodno stvar.

Odbor Podravske podružnice.

Nova podružnica. Ustanovila se je »Ilirskobistriška podružnica« s sedežem v Ilirski Bistrici. Pravila je c. kr. deželna vlada odobrila z razpisom z dne 12. avgusta t. l., št. 4754. Področje tej podružnici bo v Ilirskobistriškem okraju, kamor prav radi zahajajo tujci. Odborovi člani so: Friderik Martinčič, c. kr. davkar, načelnik; Josip Perne, c. kr. davčni asistent, tajnik; Dragotin Val, pisarniški predstojnik; Kristjan Hodnik, posestnik (vsi v Ilirski Bistrici).

Planinski sejem. To vam je bilo vrvenje in drvenje v nedeljo dne 1. septembra t. l. pri Sv. Frančišku Ksaveriju blizu Gornjega grada! Savinska podružnica je priredila veliko slavnost na prostem pod imenom »planinski sejem«. Ljudstva je prišlo precej celo iz Ljubljane, Celja, Šoštanja, Maribora, Kamnika itd. Spodnja Savinska dolina je bila prav častno zastopana. Zlasti je bilo mnogo Šentpavelčanov, Gornjesavincev se je pa zbrala valika množica. Konjiško učiteljsko društvo se je korporativno udeležilo sejma, ker se je naslednje dneve vršil društveni izlet v Savinske planine. Precej je bilo tudi raznih gasilnih društev; kajti dopoldne je domača požarna bramba imela blagoslovljenje novega društvenega voza za moštvo. Točno ob dveh popoldne je pok topičev oznanjal pričetek sejma. Godbe so zaigrale in pričelo se je. Za jedila in pijačo sta skrbela domača gostilničarja g. Sem in g. Slatinšek. Če si hotel vina v buteljčkah — sama izborna kapljica — ali pa kipečega šampanjca, si šel v vinarno, kjer so stregle brhke Mozirjanke pod vodstvom gospe županje Anice dr. Goričarjeve. Gornjegrajke so v posebnem šatoru prodajale spominske kupice, spominske trakove, Frischaufovo brošuro, korijandoli, serpentine itd. Bile so gospodične Schwarzova in Šarhove. Zopet v drugi kočici si kupil lahko številke za srečolov. Prodajale so gospodične Trobajeva, Kolenčeva in Krajnčeva ter gospod Remše. Gospodični Čeplakovi sta imeli klobasarno, kjer si avtomatno dobil najboljše mesene klobase in klobasice. Toda kaj bi naštevali raznoterosti, katere je bilo videti na »planinskem sejmu«! Omenjamo le še izborno urejeni »planinski muzej«. Gospoda Krajnc in Zemljič sta prav zanimivo razlagala razstavljene reči. Veselično pošto so opravljali gospodje

dijaki, ki so tudi prav dobro uprizorili s pomočjo gospodične Trobajeve gledališko predstavo »Bucek v strahu«. Petje so oskrbeli šentpavelski pevci in posebej sestavljen pevski zbor, svirali pa godci šoštanjanske narodne godbe in šentpavelskega godbenega kluba. Prve je vodil kapelnik gosp. Mazej, druge pa učitelj gosp. Schmidt. Če si hotel, si se zasukal ob zvokih nagle polke ali pa zibajočega valčka.

Vse je bilo veselo in radostno. Veselje je priklopelo do vrhunca, ko je ob petih izšel poseben veselični časnik »Planinski Škrat«, poln šaljive, šegave vsebine v prozi in v poeziji. Žal, da je zvečer dež pokvaril nadaljni tek veselice. Umetni ogenj je še švigal, kvišku so frčale rakete, toda ravno ko se je jela zažigati acetilenska razsvetljava, sta veter in dež razpodila sejmarje in sejmarice, ki so se zadovoljni in veseli vračali s sejma domov.

Gmotni uspeh žal ni bil poseben, ker so bili stroški prav veliki — moralni pa imeniten. Čisti dohodek je namenjen zgradbi Frischaufovega doma na Okrešlju.

Zahvala. Odbor Savinske podružnice se najpristrčneje zahvaljuje vsem onim, ki so pripomogli na katerikoli način, da je veselica »planinski sejem« dne 1. septembra t. l. pri Sv. Frančišku Ksaveriju pri Gornjem gradu tako lepo uspela. Zlasti gre hvala onim požrtvovalnim narodnim damam, ki so vršile razprodajo raznih predmetov na veseličnem prostoru, nadalje onim, ki so darovale, oziroma nabrale dobitke, vsem gospodom, ki so bodisi z darili ali kako drugače podpirali prireditve, ter tudi raznim tvrdkam in društvom za podporo.

Pozor! Od »planinskega sejma« je še ostalo precej števil »Planinskega Škrata«, šaljivega lista. Prijatelji in prijateljice planinskega humorja naj si list naročijo. Dobiva se pri »Savinski podružnici« Slov. plan. društva v Gornjem gradu po 40 vinarjev. Na deset števil ena po vrhu.

Ravno tam se dobiva tudi knjižica: Dr. Johannes Frischauf, v proslavo njegove sedemdesetletnice spisal Fr. Kocbek, po 60 vinarjev.

Tudi nekaj spominskih trakov, to je trobojnic z vdeleno planiko in napisom, je še dobiti po 60 vinarjev.

Vse tri reči se skupaj odpošljejo po pošti za 1 K 50 vinarjev.

Naročite si, dokler je še kaj v zalogi! Tudi Frischaufove razglednice prodaja Savinska podružnica po 10 vinarjev komad.

Podpirajmo tudi na ta način zgradbo Frischaufovega doma na Okrešlju!

Vandalizem. Kateremu planincu ni znan Aljažev stolp vrhu orjaškega Triglava! Ta stolp je pravi spomenik planinstva v Julskih Alpah in najlepši spomin za turistično delovanje našega župnika Aljaža. Stolp je zavetišče, kakršnega ni nikjer drugod v Alpah. Odzunaj je imel stolp, ki je bil postavljen po zaslugah g. župnika Jakoba Aljaža, napis: Aljažev stolp, in v njem je hranilo Slov. plan. društvo svojo spominsko knjigo. Začetkom septembra pa je došla vest, da je Aljažev stolp poškodovan. Prepričali smo se, da je neki zlobnež izbil ž njega več napisnih črk, posebno tistih, ki označujejo napis za slovenski napis. Hkratu smo se preverili, da je izginila tudi spominska knjiga iz stolpa.

Krivca, ki je pokvaril napis in odnesel slovensko spominsko knjigo, bo težko zaslediti. Moralnega krivca pa vsekakor poznamo, in ta je nestrpni nemški šovinizem, ki se hoče po planinah, koder živi samo slovenski rod,

z nemškimi imeni in napisi šopiriti in vsak znak slovenskega delovanja zatreti. Le pogledjmo, kako napada nemškonacionalni list »Grazer Tagblatt« Slovensko planinsko društvo in kako kliče na bojkot naših planinskih koč! In vendar ne nastopa Slov. plan. društvo nikjer šovinistno, marveč oskrbuje svoje kočje vestno in skrbno kot vsakemu turistu pristopna zavetišča, v katerih ne žalimo nobene narodnosti. Nedavno je tudi glasilo »Mitteilungen des Deutsch-österreichischen Alpenvereins« v 15. letošnji številki napadlo delovanje našega društva, smešilo njegovo delovanje in **namigavalo, da bode Nemško-avstrijsko planinsko društvo v bodoče v javnosti bolj kazalo znake svojega delovanja**, torej nemški značaj dotičnih naprav, in se je tudi bahalo z uspešnim germaniziranjem slovenskih imen v Karavankah (naj se primerjajo popolnoma neznana, a od Nemcev sedaj dosledno rabljena imena Kahlkogel za Golico, Rozenkogel za Roščico i. t. d.). Taki pozivi na bojkot slovenskih naprav rodijo seveda take divjaške izbruhe, kakršen se je pripetil na častljivem Aljaževem stolpu. Ali je to pravi način planinskega delovanja, naj presoja širša javnost. S takimi nastopi pa kažejo Nemci, da jim ni za to, da bi zares gojili turistiko, nego da se hočejo le vsesati v naš život in vtisniti našim planinskim krajem popolnoma nemški pečat.

Domačini in posebno javni zastopi v naših planinskih pokrajinah, pazite na to razdirajoče delovanje Nemškega planinskega društva, katerega zaupniki so naše domače poturice v Ljubljani profesor Vesel, dr. Roschnik, prof. Belar, trgovec Ječminek...!

KNJIŽEVNE NOVOSTI.

Dr. Johannes Frischauf. V proslavo njegove sedemdesetletnice. Spisal Fr. Kocbek. Tako je naslov lično brošurani knjižici, katero je založila Savinska podružnica Slovenskega planinskega društva in jo javnosti izročila na »planinskem sejmu« dne 1. septembra. Pisatelj opisuje v kratkih zanimivih črticah Frischaufovo delovanje za planinstvo, zlasti v Savinskih planinah, katere je prvi otvoril. Pridejan je tudi seznam Frischaufovih planinoslovnih knjig in spisov, ki jih je 72. Iz knjižice odseva spoštovanje do Frischaufa kot prijatelja-planinca in podpornika našega planinskega delovanja.

Pisatelj končuje spis s sledečimi besedami, katerim se pridružuje celotno Slovensko planinsko društvo: »V teh skromnih črticah sem le površno označil neumorno delovanje Frischaufa kot planinca s posebnim ozirom na nas Slovence in Slovensko planinsko društvo. Radi nas so ga preganjali in — dosegli svojo namero. Navzlic temu je ostal pravičen in nepristranski planinoslovec, ki nikoder in pri nikomer ne išče niti časti niti hvale, dasi je okusil tudi nehvaležnost, ki je baje plačilo sveta. Nemška zagrizenost je hotela uničiti ves njegov spomin v Savinskih planinah. Podružnica Železna Kaplja Ö. T. K. je pred leti prodala Frischaufovo kočjo pod Kokrskim sedlom kranjski sekciji D. u. Ö. A. V-a, ki je kočjo zaprla ter napis odstranila brez njegovega dovoljenja. Ob koči se sedaj šopirijo koprive. Škoda za pota od tam na Grintavec in Kočno. »Savinska podružnica« in osrednji odbor S. P. D. pa vesta ceniti velikanske zasluge Frischaufove za društvo samo kakor tudi za naše planine. Zato se postavi na Okrešlju moderna planinska kočja, imenovana Frischaufova kočja, ki bode ustrezala vsem potrebam

turistov, obenem pa še poznim rodovom pričala o hvaležnosti Slovencev. Te vrstice naj smatra moj pobratim Frischauf kot izraz mojega osebnega visokega spoštovanja. Nepozabne ml tudi ostanejo vesele ure, ki sem jih preživel v prijateljskem občevanju z njim po naših krasnih planinah. Takemu ljubeznivemu, nepristranskemu, nesebičnemu in neumorno delujočemu planincu bodi čast in hvala! Naj ga Bog ohrani še mnogo let čilega in zdravega!»

Vsakega čitatelja bode knjiga prav zanimala in zato jo priporočamo slovenskemu občinstvu najtopleje. Čisti dohodek je namenjen za zgradbo Frischaufove kočice na Okrešlju. Cena 60 h.

RAZNOTEROSTI.

Saksonski kralj je obiskal letos v spremstvu odbornika beljaške sekcije Nemško-avstrijskega planinskega društva Triglavsko pogorje. Potoval je iz Bohinja preko Konjščice, kjer se je v zavetišču Slovenskega planinskega društva okrepčal, potem je šel do Marije Terezije kočice, kjer je prenočil, odtod na vrh Triglava, nazaj pa do Dežmanove kočice in potem skozi Kot v Mojstrano. Značilno za njegove spremljevalce je to, da so odvrnili visokega gosta od obiska vsakršne znatnejše slovenske planinske kočice in mu pokazali le provizorno zavetišče na Konjščici. Ko je potoval kralj s svojim spremstvom mimo Triglavske kočice na Kredarici, ga je pozdravil njen oskrbnik s tem, da je zvonil v kapelici. Izvedeli smo, da je želel kralj obiskati tudi Triglavsko kočico, da pa je njegovo spremstvo znalo to zabraniti in kar nalašč vse potrebščine in prtljago že naprej poslalo v Dežmanovo kočico. Trije odposlanci kranjske sekcije Nemškega planinskega društva — na čelu jim pragerman dr. Roschnik*) — so ga nekje v skalovju nalašč pričakali in potem mimo Triglavske kočice spremljevali. Če so si posebno velikih zaslug stekli za visokega gosta, je dvomno, pravijo pa, da niti dr. Roschnik ni dobil nobenega odlikovanja.

Nekako v istem času, ko je potoval visoki gost na Triglav, je izginila iz Aljaževega stolpa spominska knjiga Slovenskega planinskega društva in je bil tudi poškodovan napis na njem — seveda slučajno. Tako torej visoki gost niti na vrhu Triglava ni mogel zapaziti, da stoji pred slovenskimi napravami. Le toliko je gotovo, da ni mogel popolnoma prezreti mične Triglavske kočice na Kredarici ter njene kapelice, s katere ga je kot katolika pozdravljalo milo zvonjenje.

Elijev ogenj. Prejeli smo na poziv g. Al. Knafelca v zadnji številki „Planinskega Vestnika“ na strani 108. glede Elijevega ognja ta-le dopisa:

Sličen pojav, kakor ga opisuje gospod Al. Knafelc v zadnjem „Planinskem Vestniku“, sem imel tudi jaz priliko opazovati v južni Dalmaciji. Predlansko leto sem se napotil proti jugu, da posetim gorovje Biokovo. Strašna vročina je pripekala, ko dospem s parnikom početkom avgusta v Baško vodo, južno od Splita. Prenočim v bližnjem selu Bastu, a v jutro zarana kreneva z vodnikom proti najvišjemu vrhu, Sv. Juriu (1765 m). Solnce je vroče pripekalo in najmanjše sapice nisva očutila. Okoli 11. ure prispeva na vrh ter sedeva v hladno kapelico, da se odpočijeva od naporenega plezanja in neznosne vročine. Hipoma začne vršati pod nama in šum prihaja vedno više. Vršanje in žvižganje se vleče

*) Oče njegov se piše Roschnik = Rožnik.

liki vrtinec okoli gore in se naposled strne nama nad glavama in s tem dokonča. Vodnik onemi, pogleda me s strahom, groza mu izpreletava prebledelo lice. Tudi jaz ne vem od hipnega strahu, kako mi je. Nisem mu znal ni približno razložiti nenadnega pojava. Ko se malo pomiriva in se razgovarjava o tem čudsnem pojavu, glej, že zopet ponovno vršanje in žvižganje liki prvo. Seveda se zdaj nisva več tako prestrašila. Spomnim pa se, kako so me dan popreje na parniku strašili domačini pred poletom na Biokovo, kjer se baje nahajajo ogenj bljujoče strašne „zmije“. Razumel sem zatorej grozni strah, ki je bil obvladal vrlega vodnika, kateri je bil seveda trdno uverjen, da vrišč in žvižg gotovo izhajata tu od kakih nevidnih pošasti. Dal bi bil nekaj za to, da bi bil slišal, kako je razkladal doživljaj v domači vasi, a žal, ločila sva se preje, namreč v Makarski. Čital sem potem na povratku v novinah, da so bili tiste dni v Albaniji potresni pojavi. Ni li bila kaka zveza tu? Potresnega sunka ali bobnenja ni bilo najmanje opaziti, tudi ne najmanjše sapice.

Na Trebelnem, 2. avgusta 1907.

Rajko Justin, nadučitelj.

V številki 7. „Planinskega Vestnika“ popisuje gosp. Al. Knafelc, da je čul nerazločljivo močno šumenje na Prisojniku tam, kjer se skalovje pravokotno preveša v Pišnico; šumenje da se je povišalo v žvižganje, kakor bi parni stroj z vso močjo izpuščal paro skozi majhno luknjico, in žvižg da se se je premikal od desne na levo in nazaj. Vreme je bilo krasno, nikjer nobene meglice, ne oblaka, brez vetra, ob eni popoldne. Pri tem popisu sem se spomnil na spis „Ueber spontane Naturtöne“ (O samorodnih glasovih v naravi), katerega je priobčil prof. dr. S. Günther iz Monakovega v znanstvenem tedniku „Das Wissen für Alle“ (številka 29. leta 1907). Tu je čitati, da so znani pojoči gozdi, pojoče skale, pojoče doline, da se popevanje gozdov in skal da nekako razlagati, popevanje dolin pa sedaj še prav težko. Pisatelj pripoveduje, da je dognal Röntgen, da plini pojo, ako se zaporedoma različno segrejejo. Mogoče je, a ni še dognano, da tudi atmosferski zrak proizvaja glasove vsled različne toplote, v katero prihaja. Na to opozarjam kot laik v geografski akustiki. — Sv. Elija ogenj imenujejo drugi »ogenj sv. Erazma“ in pravijo, da je v nemškem jeziku nastalo iz „St. Ermasmusfeuer“ „St. Ermusfeuer“ in slednjič „St. Elmsfeuer“.

V Celju, dne 30. julija 1907.

Notar Baš.

Dijaška prenočišča so v naslednjih krajih: Kranjsko: Ljubljana, Kamnik, Srednja vas (v Poljanski dolini), Nova vas (pri Žireh), Idrija, Logatec, Laze pri Planini, Cerknica—Rakek, Št. Peter, na Krasu, Velike Lašče, Metlika, Št. Vid pri Zatični, Sv. Rok pri Zatični, Zagorje ob Savi, Bohinjska Bistrica, Bohinjsko jezero (hotel Zlatorog), Rateče — Bela peč, Vipava, Železniki, Leskova dolina pod Snežnikom. — Koroško: Beljak, Beljaške toplice, Brnca, Brdo, Melviče, Dole, Malošče, Šteben pri Bekštajnu, Žabnice, Guštanj, Črna, Spodnje Libuče, Sp. Dravograd. — Primorsko: Cerklje ob Savi, Slap ob Idrijci, Sv. Lucija, Prvačina, Barkovlje pri Trstu, Podgrad v Istri. — Štajersko: Mozirje, Središče na Bregu, Solčava, Rajhenburg. — Dalje vse kočje »Slov. plan. društva«.

Slovinci, podpirajte na ta način slovenskega dijaka, da more spoznati domačo zemljo in zanesti med ljudstvo zavednost in prosveto! Napravite dijaška prenočišča v krajih, kjer jih še ni! Te kraje objavimo v prihodnji številki »Planinskega Vestnika«.

